

Ker ni dovolj pazil, pograbilo mu je žaga prste na desni roki in mu enega popolnoma odrezala, dva pa težko poškodovala.

Veliki gozd je zgorel. Kako se piše iz Celja je nastal dne 6. aprila ob 4 uri popoldan v gozdu južne želežnice občina Loka, kraj sveti Peter, ogenj, katerega so zanetile iskre, ki so prilete iz dimnika lokomotive. Ogenj je nastal v dveh krajih. Ker je bilo tam mnogo suhega listja in drugih suhih snovi se je ogenj jako hitro razširil. Zgorelo je blizu 50 tisoč štirijaških metrov gozda. Ogenj so pogasili delavci navzoči na progi železnice. Škoda znese nad 2000 K.

Kdor se hoče v Ameriko izseliti naj pazi! Kakor se sliši ni dobilo mnogo delavcev posebno v Monterejskih (Mehiko) železni fabrikah nobenega posla. Toraj pozor! Vedi pa vsaki, da je doma najboljše! Ostante toraj doma, dela je na avstrijskem tudi dovolj. Vedno pa ne more nikjer solnce sijati!

Dopisi.

Od Svetinj pri Ormožu! Hvala Bogu, vendar je naš župnik Bohanec enkrat pohvalil. Imeli smo možje krščanski nauk za vuzem, to je, dobili smo spovedne liste. Naš župnik je nam med drugim rekel, da smo mi najhujši ljudje na svetu. Bil je on že v večih krajih in povsodi ga je ljudstvo rado imelo, mi pa da ga napadamo. No, gospod župnik! To pa je res čudno, kar nam Vi pravite. Kako pa to, da ste se tako spremenili? Mi se pač nismo nič spremenili, le župnika imamo čisto drugačnega. Če Vam nismo povoli, — ne zamerite — saj Vas ne bomo nič zadržavali, če nas zapustite. Še srečno pot Vam bomo želeli, sebi pa srečo voščili. Vi itak strašno mlatite po „Štajercu“, pa ne pomislite, da bi se nam še hujše godilo, ako bi „Štajerc“ pri nas dosti ljudi ne poznalo. Še eno Vam imamo prav blizu na uho povedati. Kako pa je bilo pred nekimi leti tam v Vogričovcih na gostovanji? Tam ste rekli, da imate samo enega farmana. Mi že vemo, katerega mislite!

zakaj klerikalci okoli bogatinov tako ponižno plazijo: Zdaj še uvidim, zakaj se večina veleposestnikov in meščanov brani klerikalcev bolj ko vrag križa!

«Poslušajte me še malo!» nadaljuje zopet menih, «ker se nisem gotov. Klerikalci se imajo drug vzrok, ljudstvo napeljevati v siromaštvo. Pri kakšnih ljudeh je več hudobnežev, pri bogatih ali pri ubogih?»

«Med siromaki seveda,» odvrne kmet.

«Gotovo ne veste, zakaj je tako? Vidite, bogat človek pije dobro vino, premnogi ubožec pa mora biti zadovoljen s slabim žganjem. Jeden glažek ga je premalo, dva pa preveč. Da izvira iz pijančine kaj rada nečistost, tepež, uboj in druge pregrehe, vam je gotovo dobro znano. Bogat človek tudi navadno ne krađe in ne goljufa, ker se mu ni treba podajati v veliko nevarnost. Ravnato ne uganja trezen bogataš raznih neumnosti, ki spravi mnogo priprosti ljudi v kajho, ker ima premožen človek dosti časa in denarja, da si v šolah zbistri svojo pamet, med tem ko ubožec komaj čaka, da dobi otroka iz šole. In kjer ni velikih pregh, kjer ni slabe vesti, tam je za klerikalce žetev pač jako slaba. Več ko se zgodi velikih hudobij in več ko se med ljudstvom greši, tem lažje upijejo nad njim, tem več ljudi jih iz straha pred peklom slepo uboga in tem lepše jim vsled tega cvete pšenica. Zato boste tudi

— Pa veste kaj? Če imate resnično samo enega farmana, pa naj tisti tudi vse sam plačuje, cerkvene popravke, mežnarja, organista; pa naj še Vam da samo on vso zbirco za tiste lepe večernice, ki jih niste služili že parkrat v pretečenem letu. Nazadnje pa še Vam eno povemo: Če imate samo enega farmana, še to ni tak strašno hudo za Vas, ker si lahko preberete, saj je farmanov več. Le nam je drugače, ker imamo samo enega župnika, in bi si tak presneto radi prebrali, pa si ne moremo, če ravno smo totega že črez glave siti. — Naročnikom „Štajerca“ še svetujemo, naj si ga v soboto hitro s pošte odnašajo, drugače ga župnikovi pristaši prej preberejo, kot naročniki sami.

Kmetje.

Kmet in „Fihpos.“ Jaz podpisani J. J., ki sem mariborskega „Fihposa“, že večkrat poslal nazaj in se mi ta kvaka še vedno dopošilja in vasilje Vam pošljem ta smrdljivi časopis. Pošljite ga Vi v Maribor, in „zbiksajte“ upravnštvo, naj ne nadleguje kmečkih hiš s to cunjo. Jaz tega lumpa ne maram v moji pošteni hiši. Jaz sem Štajerc in imam in priporočam vsakemu našega vrlega „Štajerca“!

(Opomba uredništva! Sledi podpis. Dragi napredni kmet, tako je prav, Bog daj, da bi Vam sledili še drugi kmetje, Bog daj, da bi se jim enkrat zjasnilo klerikalno, megleno, tužno nebo!)

Iz Bizeljskega. Ljubi moj „Štajerc“! V klerikalnem mariborskem lističu se je zopet zglasil bizeljski „fant“. Ta pobič naj le bo tiho, da ga ne bomo zopet enkrat na njegovem skrivnem potu v Bračno vas nagnali. Fanta pozdravlja še za drugo pot pri v Bizeljski fant.

Pragersko. Zasledujemo nekega bistroumnegra „Čeha“, po imenu Mlinar, kojega bistroum sega peden črez nos in kateri se klati že 14 dni po črešnjevski fari z nekim pismom in lovi z viačo in lažmi podpise. Hlini se namreč, da je prošnja za organista. V resnici je pa stvar namerjena, da bi se zopet zradi župnika Sušnika, zoper katerega so vložile pri čast ordinarijatu vse občine uradno pritožbo in proš-

našli, da so klerikalne dežele najbolj podivjane in razuzdane in da ljudje tam najlepše in najboljše živijo, kjer ni klerikalcev, ali pa kjer nimajo ti farizeji velike moči.»

Pri tem govoru se je kmet globoko zamislil. Razne čudne misli so mu rojile po glavi. Šele menih ga je prebudiš iz sanjs vprašanjem, kako se glasi tretje vprašanje.

Kmet se zopet zatopi v misli. Čez nekej časa vpraša: «Povejte mi prečastiti oče, kedaj pa pridejo za ubogo ljudstvo boljši časi?»

«Tudi to vprašanje je lahko. Še li niste nikoli slišali, da je vsak človek svoje sreče kovač? Ali vam ni znano, da človek tako spi, kakor si postelje? Zato vam rečem, da se kmetom ne bode prej dobro godilo, dokler ne umrje zadnji kmet, ki si šteje v srečo, če sme izpolnjena. Zato si bodeva od danes naprej Srečo delila. Ker pa sva kristjana, privoščiti jo morava tudi drugim ljudem. Zato mislim, da je najlepše, da to čudno deklico sploh izpustiva, če nam obljubi, da bode pridno obiskovala vse ljudi in ne prepogosto farovže, kloštrelje in grajščine.»

Dobrosrčni kmetič je bil s predlogom usmiljenega meniga popolnoma zadovljen, in ko je Sreča prisegla, so se razšli. Pozneje se mu je dobro godilo. Moral je sicer pridno delati, a to je rad storil, in Bog mu je njegov trud blagoslovil.

njo za prestavljenje — škofijstvu pepela pred oči natrosilo. Od župnika najetemu Čehu se agitacija nič prav ne posreči, kajti vjel je komaj nekaj žensk in oferjev po siloma, na Žlakeh pa jo je moral popihati. Čehu svetujemo, da naj porablja svoj um in čas za svoje rokodelstvo, da ne bode eden črevelj 5 cm daljši, drugi krajši. Župnik ga podpira pri tem ter zapeljuje, straši in plaši ljudi celo v spovednici zaradi podpisov. Kakor slišati, dobi stvar zaradi nerednosti pri podpisih sodnijske nasledke. Šecko jedno zatracani; — mi pa mislimo, da se knezoškofijski bistroum ne bode dal dalje slepiti.

Več opazovalcev.

Zopet nekaj od nas iz Crešnjevca. Črešnjevski župnik Janez Sušnik obsojen. Dne 31. marca t. l. bil je neprijeten den za župnika Sušnika. Sodišče v Slovenskem Bistrici obsodilo ga je zaradi telesne poškodbe ker je med drugimi neko 12 let staro dekle v šoli tako neusmiljeno pretepel, da je bilo črez 3 tedne po životu črno, in ker je drugič 12 možem obč. predstojnikom svetovalcem in cerkvenim odbornikom in sicer v cerkvi čast in poštenje kradel na 200 K globoke oziroma 20 dni zapora ter v plačilo ogromnih stroškov. Pričilo je zaslišanih jedenajst. Ena zapeljana priča pride na tožno klop zavolj krivega pričanja. Ta najmirnejši in ljubeznivi župnik nima začasno nič manj kakor 5 tožb na vratu. Morda je pa tega „Štajerc“ kriv? Več o tem prihodnjič, ako bode treba!

Iz Vranskega. Cenjeno uredništvo „Štajerca“! Ni še dolgo, kar se je v Vašem, pri nas vedno bolj prijavljnjem listu bral dopis iz savinjske doline, koji največ naše razmere zadeva. Pošiljalj tistega dopisa pravi, da je sejmar in si je pri obiskovanju tukajšnega sejma podatke k svojemu dopisu pridobil. O političnem gibanju našega trga menim, da je ta sejmar slabo informiran in bi bilo bolje, se ne v take stvari vtikati. Naš trg je eden najmirnejših v savinski dolini, male praske pa sami poravnamo, brez da bi bilo potreba, vprašljivega sejmarja prositi to stvar v javnost spraviti. Kmetje naše okolice so dobro organizirani, posebno v Prekopi. Da se njihovem, že večletnem hrepenenji po samostojnosti, namreč ustanoviti svojo občino, ne ustreže, so seveda še stari tržani krivi in to je edini vzrok, da se včasih nekoliko opraskamo. Da je pa teh vrlih kmetov želja po nedovisnosti od trga pravična, mora vsak uvideti, kdor ve, da imajo trgi čisto druge potrebščine, kakor kmečke občine in tej pošteni želji naj bi se vendar enkrat ustreglo. Druge posebne napetnosti pa pri nas ni, toraj Vi neznani „sejmar“ bodite prošeni da to stvar še pravočasno pozabite. Kar ste v dostavku Vašega dopisa o znani, tujemu imetju nevarni osebi pisali, je resnica, saj je res bila ta oseba zaradi hudo delstva tatvine od c. kr. okrož. sodišča za več mescev težke ječe obsojena in že nji sledi druga kazen zaradi obrekovanja. Pri nas je tatvina le redka prikazen, domaćina skoraj ne najdemo za tako dejanje bila je toraj velika potreba enega tacega, zaradi tatvine že enkrat iztiranega ptujca zopet nazaj impor-

tirati in to se je tudi v zaslugo neke osebe posrečilo. Ta dolgorstna pošast se zopet tukaj okoli klati, in kakor je za vsako slabo blago treba maštarja, so se tudi za tega osebe našle (pa še tudi maštarce), da ga priporočujejo in posrečilo se jim je tudi, same sebe in še vekoliko drugih hiš s tem dihurjam osmradi; v svoji ošabnosti še pravijo, da višje osebe, katere se od nas po suknah ločijo, tem tatu svoje peruti odpirajo. No, no, mi jim k tej odliki le čestitamo. Konečno Vam še omenim, ako zares, kakor ste zadnič obljbili, mislite po prihodnem sejmu redilce tistega srečnega tata opisati, ne bote imeli težkega dela, pribite jih na „pranger“, samo ne pozabite pri tem tudi taistih hišnih vrat, katere so se zdaj prve tej zvezdi Vranske prihodnosti odprle. (Opomba uredništva: To le dopis! Da se ne bode od nas sodilo, da smo pristranski, pustili smo ponatisniti tudi te vrste. Savinjski kmetje bodejo o celi stvari razsodili ali je tak ali nasprotno, a mi pa bodo priobčilo sodbo jako veseli, ako s tem dosežemo zopet le trohico luči v klerikalni temi savinjske doline!)

Iz Šent Jurja ob juž. želez. (Občinske volitve). V četrtek dne 26. februarja imeli smo zopet pri nas toliko zaželjene občinske volitve. Zdihovati je bilo odkar so se pred tremi leti siloma polastili našega občinskega zastopa naši klerikalci. Prej nismo poznali pri nas sovražtva, ne hujskarije sploh nikakega nemira v našem ljubem Šentjurju. Nobeden ni drugemu podtkal, kako stranko ta ali oni zastopa. Toda pred tremi leti se je začel pri nas boj, kakoršnih je sedaj mnogo po Slovenskem. Takrat so zmagali s vso zvijačnostjo klerikalci, a po treh letih so izgubili vse zaupanje, morali so se odmakniti za vselej naprednjakom, katerim so za naprej zagotovljena trdna tla. Danes klerikalci, a nikdar več! Pred tremi leti so še gospodarili in delovali v občinskem zastopu za prospěch občine resni in izskušeni možje iz trga in okolice, njihov predstojnik jim je bil G. Ipavic celih 28 let. Nekoliko prej je z velikim naporom zlezel na tukajšnji izpraznjeni župnijski stolček dobroznan kapelan V. Mikuš. Čeravno je bil že prej dolgo vrsto let tukajšnji kapelan, vendar si ni med celim tem časom pridobil niti enega prijatelja. Zato mu je pa šla jako kisla v umeščenju. Kmetje so si prizadevali na vso moč spraviti ga od tod, a ni se dalo, denar je gospodar sveta. Naš župnik je premagal vse zapreke, kajti dobro je znano, da ima polne žepe denarja. Ta čas se je maščeval nad njimi, ki so mu branili župnikov stolec. Klerikalna druhal je zmagala, a ne bo nikdar več! Na dan volitve 26. februarja letosnjega leta bilo je pa drugače. Prihiteli so kmetje, volilci od vseh strani na volišče, bilo jih je okoli 500. Klerikalni podrepniki so imeli tiskane listke, v različnih barvah. Ali ves trud je bil zastonj! Čudno je bilo gledati te konzumarske ptičke, kako so letali od volilca do volilca ponujajoč jim svoje listke, in celo siloma so jemali jim naše listke in jim dajali svoje. Pa tudi to ni nič pomagalo, kmetje so tiskane konzumarske cunje v blato metali in prosili za druge, katere je imela naša napredna stranka. Tukaj naj številke

govorè. III. razred je volil od 8 zjutraj pa do 3 po-poldne, oddanih je bilo 174 glasov — a od teh so komaj dobili fajmoštovci 53. II. razred je volil od pol 4 do 6 od 104 glasov so dobili komaj konzumari 25. I. razred je volil do sedmih; od 42 glasov so dobili klerikalci samo 6. Blagoslovljene osebe so ves čas pridno nadzorovale volitev, letali so od kmeta do kmeta in „fehtali“ glasove. Komisija iz samih vrlih mož je ves čas jako ostro postopala, da ji noben klerikalček ni mogel oporekati. In tako so klerikalci popolnoma sprevideli, da so kakor izgubljene ovčice čeravno je marsikateri hotel voliti z goljufivimi poblastili. Ko je bila zmaga v II. razredu gotova, postal je mrak, zazvonilo je Ave Marijo. Ta trenutek je porabil župan in je naznani komisiji, da naj molijo angeljsko češčenje. Streli zagromijo zmaga je bila gotova! Med zmagovalci je bilo veliko veselje. Smilili so se nam le oni izgubljeni revčekti in prijatelji starih bab in tercijalk. Vsedli so se potem na pokjeni balon, in so se vsi podali, bledi kakor zid nad konzumarske fige in „šnops“. Vi pa napredni možaki, ki ste volili vrle može, ne kakor klerikalci, hvala Vam! Le čvrsto naprej, ko ste se postavili na svoje noge. Ne dajte se voditi od teh klerikalnih kimovcev, ampak stojte kakor skala! Na dan volitve Vam je zasvetila zvezda zlate svobode, za katero pa morate čvrsto in odločno stopati, da bote prišli na cilj svojih edino pravih želj. Proč s klerikalstvom! Najbolj pa gledamo, da bo naša občina prosta vseh oderuhov, da bomo naprednjaki z dušo in s telom!

Več naprednih volilcev.

Iz Vojnika. Dne 5. marca smo imeli jako burne občinske volitve. Hvala Bogu, da je zmagala naša napredna stranka z veliko večino. Ta izid volitve mora radi tega vsakega naprednjaka veseliti, ker so dobili občino v roke možje, kateri uživajo splošno zasluženo zaupanje v polni meri. Nasprotniki, kateri so rabili najbolj dohtarske šribarčke i. t. d., ki so morali letati noč in dan in prigovarjati ljudem, da bi žnjimi yolili ali vsaj od volitve izostali, so zgubili. Ponujali so njim tudi svitle kronice, a vse te kronice niso ničesar pomagale. Pokazal se pa je tudi med drugimi krčmar in mesar Jozef Vrečer, kot klerikalca. Z župnikom je stopal pred volilno mizo in glasno volil — klerikalca. Naprednjaki, to si je treba zapomniti! Drugače pa Vam izreka za Vaše odločno postopanje srčno zahvalo.

Več volilcev.

Podgrad pri Medgorjah na Koroškem. Dne 12. marca je umrl v Podgradu en siromak. Čeprav je bil tudi siromak, pri pogrebu je bilo mnogo ljudi. A vendor gospod župnik ni mogel s sv. mašo počakati toliko časa, da bi mrtvega reveža prinesli, ampak sama z mežnarjom sta imela božjo službo. Pri nas in morda tudi drugod je navada, da dušni pastir pri pogrebu čaka, da je mrlič pokopan, medgorski župnik pa ni mogel potreti, da bi pogrebiči jamo napolnili, ampak on se je že po prvih lopatah od pokopališča odstranil; vsled tega so tudi pogrebiči grob nezakopan pustili. Zna biti, je gospod župnik pri občini imel preveč dela, ker je občinski pisač? Pa če bi

tudi pri občini veliko opravila imel, ne bi bilo treba prepovedati pri pogrebu z velikim zvonom zvoniti, ker je samo — revež umrl. Morebiti misli gospod župnik, da je veliki zvon njegov prvi hlapec, ali pa samo za bogataše, kateri dobro plačajo. Zna biti pa ni bilo občinsko delo uzrok da je odišel, ampak je gospodu kaj druzega majnkalo. Gotovo mu je kuharica bolezen z molitvijo odstranila. Vidi se kako so naši župniki z političnim delom obloženi, da še svoje dolžnosti ne morejo spolnovati in kako denarni žakel pomaga, da se človeku slednja čast na tej zemlji izkaže.

Šmartno na Paki. Predragi „Štajerc“! Da ne bodeš misil, da že pri nas vse spi, ti moram vendor zopet enkrat nekaj o našej občini naznani. Velikonočni prazniki so seveda minuli, pa za nas niso bili nič kaj veseli. Nekaj je zakrivila ta vedno mrzla sapa, drugič pa smo imeli na veliki teden pet mrličev in sicer eden od teh je bil dvakrat pokopan. Toda tega ne budem razlagal, ker ni pisana vredno, a zanimivo je vendor, da imamo mesnico komaj 30 korakov od mrtvašnice oddaljeno. V njej se ubija in razsekava goveja živina in v zadnji pa se ludje parajo. Pa to bi še toliko ne storilo, a ker imamo mirodvor (britov) majhni, tako, da zemlja merličov proti ne povživa, da toraj proti ne strohnijo, se nameri pogostokrat, da se celi kosi čolveskih ostankov ven skoplejo, po katerih se muhe pasejo. Mislite, da te muhe ne vejo pota v mesnico? Zakaj občina v tem ničesar ne ukrene? Še župnikove kure se hodijo na mirodvor past. Kako si budem pomagali v tej zadavi dragi „Štajerc“ kam se obrniti? Resnicoljub.

(Opomba uredništva: Mesnico Vam bode postava na Vaše zahtevanje gotovo zaprla, in ako je občinski odbor tak, kakor bi moral biti, bode gotovo sklenil, da se Vaš mirodvor povekša, tako, da bodejo imeli mrtvi tako dolgo mir, dokler bodejo strohneli!)

Zupnik in brizgalnica. 27. marca t. l. bil je strašen požar v zgornih Skopicah na Kranjskem blizu Brežic. Zgorelo je sedmim gospodarjem vse poslopje, da siromaki sedaj sami kakor njih živina nimajo strehe. Prišle so iz treh krajev, — iz Brežic, Krštega in Leskovca požarne brambe, a niso mogle vkrotiti ljuti ogenj, prišlo je pa tudi nekaj gospodov v črnih suknjah. Ko je ogenj prenehal, govoril sem s kmetom Horvatičem iz iste vasi kateri mi je sledče pravil: „Gospod! ognjegasci brizgali so iz treh brizgalnic, a zastonj, voda se ni ognja prijela dokler niso gospod fajmošter ogenj — pa nali!“ Toraj kličem gosp. fajmošter, pristopite k ognjegascem, da ne bode tem potrebno brizgalnic, ker veliko koštajo, ali pa ognjegasnega družtva. Naj se razpusti to društvo, ker gosp. fajmošter ogenj sami pogasijo — s pananjem!

Krivoverec.

Razne stvari.

Nekaj za gospodarje. Ne kupuj ničesar samo zato, da pokažeš, kako imaš nekaj, česar drugi nimaš. Ne kupuj ničesar samo zato, ker se ti dopade.